

BONUS-INFODOSSIER

Het levenstestament

in gewone mensentaal

10 korte lessen over vertrouwen,
duidelijkheid en regie

Door

Mr. W.C.M. (Wim) Gaalman
oud-notaris

Inleiding

U hebt de 10-delige e-mailserie over het levenstestament ontvangen. In dit bonus-infodossier vindt u de belangrijkste punten nog eens rustig bij elkaar.

Niet als juridisch handboek. Niet in moeilijke notaristaal. Maar als praktisch overzicht in gewone mensentaal.

Een levenstestament gaat over de vraag wie namens u mag handelen als u tijdens uw leven zelf niet meer goed kunt beslissen, tekenen of regelen.

Dat kan tijdelijk zijn. Bijvoorbeeld na een ongeluk of operatie. Maar het kan ook blijvend zijn. Bijvoorbeeld door dementie, ziekte of ouderdom.

Met een levenstestament houdt u zelf de regie. U kiest zelf wie u vertrouwt. U bepaalt zelf wat die persoon mag doen. En u geeft uw naasten duidelijkheid voor later.

In dit dossier

- 01** Waarom een levenstestament geen luxe is
- 02** Wie kiest u als gevolmachtigde?
- 03** Wat mag uw gevolmachtigde wel en niet doen?
- 04** Bankzaken, woning en administratie
- 05** Zorg, wonen en medische wensen
- 06** Partner, kinderen en familie
- 07** Toezicht en controle
- 08** Testament of levenstestament?
- 09** Veelgemaakte fouten
- 10** Alles in één overzicht

01 **Waarom een levenstestament geen luxe is**

Een document dat werkt als u nog leeft.

Een gewoon testament werkt pas na overlijden. Een levenstestament werkt juist tijdens uw leven.

Dat verschil is belangrijk.

Als u zelf niet meer kunt handelen, lopen gewone zaken toch door. Rekeningen moeten worden betaald. De woning moet worden onderhouden. Zorg moet worden geregeld. Banken en instanties willen weten wie bevoegd is.

Veel mensen denken dat hun partner of kinderen dat automatisch mogen regelen. Maar juridisch is dat niet altijd zo eenvoudig.

Een levenstestament voorkomt dat uw naasten later moeten raden wat u gewild zou hebben.

02 Wie kiest u als gevolmachtigde?

Kies met uw hart én met uw verstand.

De gevolmachtigde is degene die namens u mag handelen als u dat zelf niet meer kunt.

Dat kan uw partner zijn, een kind, meerdere kinderen samen, een goede vriend of iemand anders die u volledig vertrouwt.

Kies niet alleen met uw hart, maar ook met uw verstand.

Een goede gevolmachtigde is betrouwbaar, zorgvuldig en praktisch. Iemand die overzicht houdt. Iemand die rustig blijft. Iemand die uw belang vooropstelt.

Denk ook aan een opvolger. Want ook uw eerste gevolmachtigde kan ziek worden, overlijden of uitvallen.

03 Wat mag uw gevolmachtigde wel en niet doen?

Een volmacht met heldere grenzen.

Een levenstestament is geen blanco volmacht.

U kunt zelf bepalen wat uw gevolmachtigde mag doen. Denk aan bankzaken, belastingaangifte, verzekeringen, woning, administratie, zorg en persoonlijke wensen.

U kunt ook grenzen stellen.

Bijvoorbeeld: de woning mag alleen worden verkocht als u blijvend niet meer thuis kunt wonen. Of: grote schenkingen mogen alleen met toestemming van een toezichthouder.

Duidelijke grenzen zijn geen wantrouwen. Ze geven juist rust en bescherming.

04 Bankzaken, woning en administratie

De praktijk van alledag.

Juist de praktische zaken zorgen vaak als eerste voor problemen.

Wie betaalt de rekeningen? Wie regelt de bankzaken? Wie doet de belastingaangifte? Wie onderhoudt de woning? Wie zegt abonnementen op?

Een levenstestament wijst aan wie bevoegd is.

Daarnaast is een praktisch overzicht verstandig. Denk aan bankrekeningen, verzekeringen, hypotheek of huur, belastinggegevens, zorgverzekering, belangrijke contactpersonen en digitale gegevens.

Noem het eenvoudig:

“Voor als ik het zelf niet kan.”

Daarmee helpt u uw gevolmachtigde enorm.

05 Zorg, wonen en medische wensen

Niet alleen geld, ook leven.

Een levenstestament gaat niet alleen over geld.

Het kan ook gaan over zorg, wonen en medische wensen.

Wie mag namens u spreken met artsen of zorgverleners? Wilt u zo lang mogelijk thuis blijven wonen? Wat betekent goede zorg voor u? Wie moet bij beslissingen worden betrokken?

Artsen houden hun eigen verantwoordelijkheid. Maar uw vertegenwoordiger kan wel uw stem laten horen.

Schrijf uw wensen in gewone woorden op. Niet perfect. Niet juridisch. Gewoon zoals u het bedoelt.

06 Partner, kinderen en familie

Een document vóór uw familie, niet tegen.

Een levenstestament heeft ook gevolgen voor de mensen om u heen.

Partner, kinderen en familie willen vaak allemaal het beste. Maar zij kunnen verschillend denken over wat goed is.

Daarom is duidelijkheid belangrijk.

Soms voelt het eerlijk om alle kinderen samen aan te wijzen. Maar dat is niet altijd praktisch. Soms is één gevolmachtigde beter, met een informatieplicht aan de anderen.

Een levenstestament is geen document tegen uw familie. Het is juist een document vóór uw familie.

Het voorkomt dat uw naasten later moeten raden, ruziën of twijfelen.

07 Toezicht en controle

Vertrouwen en controle versterken elkaar.

Toezicht klinkt soms als wantrouwen. Maar zo hoeft het niet te zijn.

Toezicht geeft duidelijkheid.

U kunt bepalen dat uw gevolmachtigde rekening en verantwoording moet afleggen. Bijvoorbeeld jaarlijks, of bij grote beslissingen zoals verkoop van de woning of grote schenkingen.

Een toezichthouder kijkt mee. Dat beschermt u, uw familie en ook de gevolmachtigde zelf.

Vertrouwen en controle zijn geen vijanden. Ze kunnen elkaar juist versterken.

08 Testament of levenstestament?

Twee documenten, twee momenten.

Een testament en een levenstestament worden vaak door elkaar gehaald.

Toch regelen ze iets heel anders.

Testament

Werkt **na** uw overlijden. Regelt erfgenamen, nalatenschap en executeur.

Levenstestament

Werkt **tijdens** uw leven. Regelt wie u helpt als u zelf niet meer goed kunt handelen.

Een testament gaat over erfgenamen, nalatenschap en executeur.

Een levenstestament gaat over wie u mag helpen als u nog leeft, maar zelf niet meer goed kunt handelen.

Het ene document vervangt het andere niet. Ze vullen elkaar aan.

09 Veelgemaakte fouten

Eenvoudig te voorkomen, met aandacht.

Veel fouten zijn eenvoudig te voorkomen.

Denk aan:

- te lang wachten;
- denken dat partner of kinderen automatisch alles mogen;
- geen opvolgend gevolmachtigde aanwijzen;
- alle kinderen samen aanwijzen terwijl dat onpraktisch is;
- niets regelen over schenkingen;
- geen toezicht opnemen waar dat wel verstandig is;
- het levenstestament maken en daarna nooit meer bekijken.

Een levenstestament moet passen bij uw leven. En uw leven verandert.

Controleer daarom af en toe of uw regeling nog klopt.

10 Alles in één overzicht

Vijf vragen die u verder helpen.

Een goed levenstestament geeft antwoord op vijf hoofdvragen:

- 1 Wie mag namens mij handelen?
- 2 Wie komt in beeld als die persoon uitvalt?
- 3 Wat mag mijn gevolmachtigde wel en niet doen?
- 4 Welke wensen heb ik over zorg, wonen en persoonlijke zaken?
- 5 Welke afspraken zijn nodig over toezicht, informatie en verantwoording?

Als u over deze vragen nadenkt, bent u al ver.

U hoeft niet alle juridische woorden te kennen. Daarvoor is de notaris er.

Maar het helpt enorm als u vooraf weet wat voor u belangrijk is.

Slot

Een levenstestament gaat niet over angst.

*Het gaat over **vertrouwen**.*

Het gaat niet over controle verliezen.

*Het gaat juist over **regie houden** zolang dat kan.*

Wie nu helder vastlegt wat later belangrijk is, geeft zijn naasten straks geen probleem, maar een handleiding.

Vier rustige stappen

Denk	Sta stil bij wat voor u belangrijk is.
Praat	Bespreek het met de mensen die u vertrouwt.
Schrijf	Zet uw wensen in eigen woorden op.
Regel	Leg het op tijd vast bij de notaris.

Met vriendelijke groet,

Mr. W.C.M. (Wim) Gaalman

oud-notaris